

MERİDYEN – PARALEL

(Enlem – Boylam)

MERİDYENLER (Boylam)

- Kuzey Kutbu ↑↓ Güney Kutbu arasında uzanır
- 360 tanedir
- Yerel saat farkı oluşur
- Başlangıç: 0° Greenwich
- Hepsi eşit uzunluktadır
- Kutup noktalarında birleşir



PARALELLER (Enlem)

- Ekvatora paralel 
- 180 tanedir
- Başlangıç: 0° Ekvator
- İklim ve sıcaklığı etkiler
- Boyları eşit değildir
- Birbirini kesmez



★ AKILDA KALSIN ★



: Saat farkı → MERİDYEN



: İklim – sıcaklık → PARALEL



MUTLAK KONUM

6. Sınıf Sosyal Bilgiler

Mutlak Konum Nedir?

Bir yerin Dünya üzerindeki kesin ve **değişmez** adresidir.

➔ **Enlem (Paralel) ve Boylam (Meridyen)** ile belirlenir.



Enlem
(Paralel)

Boylam
(Meridyen)

➔ Mutlak Konumun Unsurları

- Enlem (Paralel) -

- ✓ Kuzey – Güney
- ✓ Ekvator: 0°
- ✓ iklim ve sıcaklık
- ✓ Aynı enlemden gece- gündüz eşit.

- Boylam (Meridyen) -

- ✓ Doğu – Batı
- ✓ Greenwich : 0°
- ✓ Yerel saat hesaplanır
- ✓ Aynı boylamda yerel saat eşit

➔ Mutlak Konum Ne İse Yarar?

- ✓ Haritada ve GPS'te yer bulma
- ✓ İklim özelliklerini yorumlama
- ✓ Gece- gündüz süreleri hesaplama
- ✓ Yerel saat farkları bulma
- ✓ Uçak, gemi, uydu
- ✓ Deprem ve hava olaylarının yeri kesinleşir



Örnek Mutlak Konum

41° Kuzey – 29° Doğu ➔ İstanbul ve çevresi

Akılda Kalsın! = Değişmez Adres

Enlem + Boylam = Nokta atışı



GÖRECELİ KONUM

5. SINIF

Göreceli Konum Nedir?

Bir yerin başka yerlere **göre** nerede olduğunu anlatır.

“Neye göre?” sorusu varsa
→ **Göreceli Konum!**



Neye göre?

Göreceli Konumda Kullanılan İfadeler:

- Yakın - Uzak
- Doğusunda - Batısında
- Arasında Yer Alır
- Komşudur
- Denizlere / Dağlara Göre

Türkiye'nin Göreceli Konumu



- ✓ Asya ile Avrupa arasında
- ✓ Üç tarafı denizlerle çevrili
- ✓ Balkanlar, Orta Doğu'ya yakındır
- ✓ Önemli Ticaret Yolları Üzerinde

Karıştıрма!

SAYI VARSA

Mutlak Konum



ÇEVRE & YÖN VARSA

Göreceli Konum



Bilgi Şentürk
Sosyal Bilgiler Defterim



KITALAR VE OKYANUSLAR



KITALAR

- Asya
- Avrupa
- Afrika
- Kuzey Amerika
- Güney Amerika
- Avustralya
- Antarktika

Not: Kıtalar büyük kara parçalarıdır.



KARA = KITA



SU = OKYANUS

Unutma: Kıtalar kara, okyanuslar sudur!



OKYANUSLAR

- Büyük Okyanus
- Atlas Okyanusu
- Hint Okyanusu
- Arktik Okyanusu
- Güney Okyanusu

Not: Okyanuslar büyük su kütleleridir.



BİLGİ HOCA



Türkiye'nin Özel Konumu ve Mavi Vatan

Türkiye'nin Özel Konumu

Avrupa

Asya

- Asya ile Avrupa Arasında Köprü
- Istanbul ve Çanakkale Boğazları
- Istanbul ve Çanakkale Boğazları
- Jeopolitik ve Stratejik Önemi
- Üç Tarafı Denizlerle Çevrili

Türkiye'nin Denizleri

Deniz Komşularımız

Karadeniz

Marmara Denizi

Ege Denizi

- Yunanistan
- Bulgaristan
- Romanya
- Ukrayna
- Rusya
- Gürcistan
- KKTC

Mavi Vatan

Egemenlik Hakları

Enerji Kaynakları

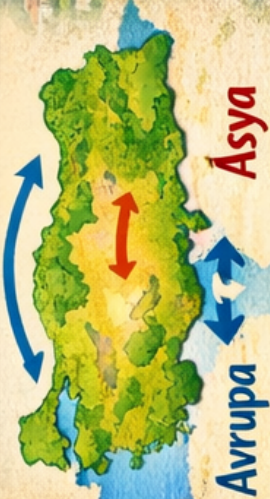
Balık & Güvenlik

Kara Vatan Kadar, Mavi Vatan da Bizimdir!



Türkiye'nin Özel Konumu

Kıtalar Arası Köprü



Avrupa

Asya

Avrupa ile Asya arasında.



Karadeniz, Ege, Akdeniz



Ege Denizi

Ticaret & Turizm

Üç Tarafı Denizlerle Çevrili



Petrol ve Doğal Gaz Hatları

Petrol ve Doğal Gaz Hatları

İstanbul & Çanakkale Boğazları



Kilit Geçiş Noktası

Enerji ve Ticaret Yolları



Stratejik • Ticari • Siyasi • Turistik Avantaj!



PARALEL MERİDYENLERİN ÖZELLİKLERİ

6. Sınıf
Sosyal Bilgiler

— PARALELLER (ENLEMLER)

- ✓ Doğu - Batı yönünde uzanırlar.
- ✓ Birbirine paraleldir, kesişmezler.
- ✓ Başlangıç noktası **Ekvator** (0°) dur.
- ✓ Kuzey ve Güney paralelleri vardır.
- ✓ Toplam **180** paralel vardır.
- ✓ Ekvator en uzun paraleldir.
- ✓ Kutuplara gidildikçe boylan **kısalır**.
- ✓ Enlem belirlenmede kullanılır.

🕒 **Ezber Tüyosu:** Paralel = yatay = sıcaklık

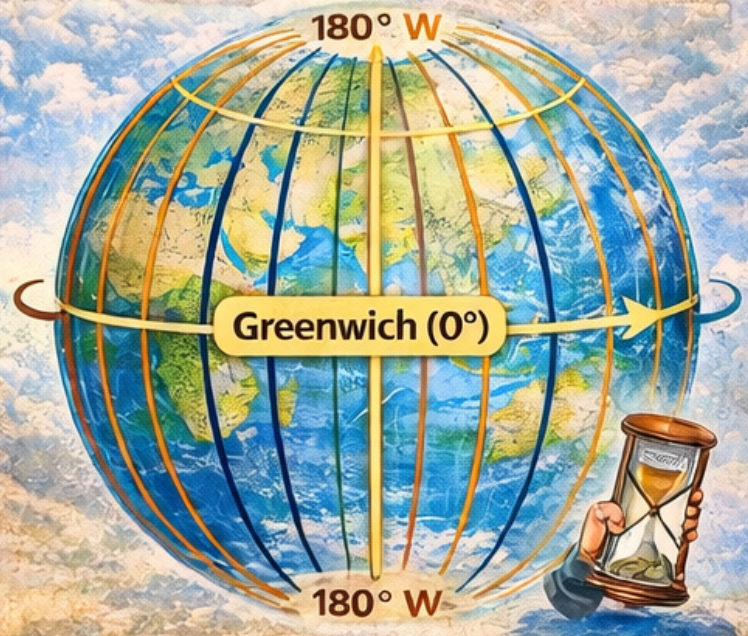


Ezber Tüyosu: Paralel = yatay = sıcaklık

| MERİDYENLER (BOYLAMLAR)

- ✓ Kuzey - Güney yönünde uzanırlar.
- ✓ Kutuplarda birleşirler.
- ✓ Başlangıç meridyeni **Greenwich** (0°)'tir.
- ✓ Doğu ve Batı meridyenleri vardır.
- ✓ Toplam **360** meridyen bulunur.
- ✓ Hepsinin boyu eşittir.
- ✓ **Boylam** belirlemede kullanılır.
- ✓ **Yerel saat** farklarını oluşturur.

🕒 **Ezber Tüyosu:** Meridyen = dikey = saat



Ezber Tüyosu: Meridyen = dikey = saat

Bilgi Şentürk

Sosyal Bilgiler Öğretmeni

OKYANUS